

85765

1

P

85765

Matem. N 37
tekst 0240

SZKOŁA SZWADRONU.

85765

I.

EX LIBRIS

BIBLIOTHECA
UNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS.

Dig 000576

SZKOŁA SZWADRONU.

§. 1. S z y k.

Szwadron stoi w szyku rozwiniętym, jeżeli cztery do niego należące Plutony według następstwa ich numerów od prawego do lewego skrzydła ustawione są, i ze względu na czucie i odstępny szeregów zasady w szkole Plutonów wyrzeczone ściśle zachowane są.

Dowódcy Plutonów stoją na trzy kroki przed środkiem swych Plutonów, frontem naprzód, drugi Kapitan za środkiem szwadronu.

Pierwszy Wachmistrz stoi na prawem skrzydle, drugi na lewem Szwadronu w pierwszym szeregu. Wachmistrze Plutonowi zajmują miejsca przeznaczone dla nich w szkole Plotonu, gdy tenże w rozwiniętym szyku stoi.

Na obydwóch skrzydłach drugiego i trzeciego Plotonu w pierwszym szeregu stoją podoficerowie. W drugim szeregu za każdym Wachmistrzem Szwadronowym i Plutonowym stoi również podoficer.

Trembacz przy paradach łączy się z prawém skrzydłem Szwadronu, w każdym innym wypadku pozostaje przy boku Dowódcy Szwadronu.

Kapitan stoi w pewném oddaleniu przed środkiem Szwadronu.

Szwadron jest-to, chociażby i w połączeniu z innymi, zupełnie osobna dla siebie całość, która przez swe go Dowódcę w każdym razie i we wszelkich okolicznościach prowadzony być musi.

§. 2. Zachowanie się stopni i Dowódcy.

Plutony Szwadronów, w których Podoficerowie na skrzydłach obydwóch szeregów stoją, muszą być przy każdym wystąpieniu wyrównane a potem ustawiają się według wymienionego porządku.

Dowódcy Plutonów zdają raport tak drugiemu Kapitanowi, jako też i Dowódcy Szwadronu o liczbie wystąpionych Rot i udają się na swe miejsca, co również drugi Kapitan i trębacz Szwadronu uczynić mają.

Dowódca Szwadronu przekonywa się następnie o dokładności zdanych mu Raportów i według potrzeby nakáže wyrównanie Rot wszystkich Plutonów, przez wystąpienie pojedynczych ludzi z drugiego w pierwszy szereg.

Zasady w szkole Plutonu dla ruchów tegoż ustanowione, mają być i dla Szwadronu zastosowane, jednakoż, główne zadanie, to jest szybkie i dokładne oznaczenie linii frontowej — jako też dokładne prowadzenie oddziałów, należy tutaj do Dowódców Plutonów.

Wsiadanie i zsiadanie z koni wykonywa się w Szwadronie według prawideł w szkole Plutonów wyrażonych.

§. 3. Komenda i Sygnały.

Ażeby uwagę oddziałów przysposobić przez to samo równoczesne wykonanie zapewnić, może Komendant swoje dyspozycje przez ostrzeżenie

„Baczność!“

poprzedzić.

Jeżeli Szwadron ma rozpocząć ruch, Komendant komenderuje:

„Stępem (klusem, galopem) Marsz!“

Do powstrzymania ruchu:

„Stój!“

Strona, w którą ruch ma postąpić, albo front ma być odwrócony, jest w Komendzie Kapitana Szwadronu także przez znane wyrazy:

„Od prawego (albo lewego) naprzód! — Półobrotu w prawo (lewo)! — Od prawego (lewego)“

oznaczoną, których to Komend znaczenie i doniosłość oddziały w każdym razie dobrze pojąć muszą, ażeby wydane rozkazy zrozumieć.

Dowódzca Szwadronu może następujących sygnałów w razie potrzeby użyć, które-to przez Trembacza Szwadronu dawane być mają:

1. „Stępo, klusem, galopem, marsz, marsz!“
2. „Naprzód, w tył, w prawo, w lewo!“
3. „Stój!“
4. „Zbiór (Apel)!“
5. „Znak wykonania!“
6. „Baczność!“

§. 4. Wyrównanie linii frontowej następuje na komendę: w prawo (lewo) równaj się!

Pierwszy szereg zwraca oczy w oznaczoną stronę i stara się przy pomocy Komendantów Plutonów i wcie-

lonych stopni jak najdokładniej wyrównać. Drugi szereg powinien tak pod względem zasłony, jak i odstępu szeregowego, dokładnie podług pierwszego się stosować.

Komendant Szwadronu przekonywuje się o ile potrzeba poprawia równanie obydwóch szeregów a potem komenderuje:

„Baczność!“ (Ba-czność) poczem głowy wprost są zwrócone.

Odwrócenie i przywrócenie frontu można wykonać albo przez podwójny zwrot zawsze czwórkami, albo przez podwójne zachodzenie Plutonami.

Do wykonania zwrotu podwójnego w zamiarze maszerowania na małą odległość służy komenda

„Zwrot-w tył!“

według prawideł wyrażonych w szkole Plotonu. — Dowódcy Plotonów drugi Kapitan i Trembacz, robią ten zwrot sami dla siebie i pozostają na swych miejscach. Miejsca w drugim szeregu przez stopnie nieobsadzone, muszą być przez posunięcie się naprzód, teraz w tyle stojących stopni z pierwszego szeregu zajęte.

Przywrócenie frontu wykonywa się przez drugi podwójny zwrot, po których stopnie znów na swe miejsca się udają. Jeżeli podwójny zwrot w ciągu marszu wykonać wypada, natenczas po wykonaniu zwrotu, Pluton jak poprzednio bez zatrzymania się postępować powinien dalej. Do odwrócenia frontu przez podwójne zachodzenie (zawsze plutonami) komenderuje Kapitan Szwadronu: „Na prawo-w tył zajdź!“

a jeżeli ten ruch w miejscu rozpoczętym być ma:

„Stępem (kłusem, galop) Marsz!“

jeżeli zaś podczas ruchu tylko:

„Marsz!“

na którą komendę każdy Pluton obrót w tył wykonywa.

Zachodzące skrzydło każdego Plutonu idzie pierwój o całą głębokość prosto naprzód i potém dopiero zaczyna, tj. gdy drugi szereg minie oś obok będącego drugiego Plutonu zaczyna zachodzić wkoło. Komenduje Dowódzca szwadronu przed całkowitém skończeniem podwójnego zachodu

„Na prost!“

poczem w nowo otrzymanej Dyrekcyi dalej się prowadzi i czucie do środka Szwadronu brane być musi.

Dowódzcy Plutonów pozostają przed środkiem swych Plutonów, a drugi Kapitan pospiesza przez tworzący się bądź który otwór w tył za środek na swe miejsce. Jeżeli tenże ruch z miejsca rozpoczęty był, to skrzydła zachodzące po wykonaniu podwójnego zachodu bez żadnej komendy stają.

§. 5. Ruchy w rozwiniętym szyku: „Marsz naprzód! w tył! i w przedłużeniu linii Frontu.“

W marszu całym frontem żołnierze patrzą w prost i starają się przez bliskie czucie i czasowe spojrzenie ku środkowi Szwadronu równość utrzymać. Od środka na prawo stojący Komendant Plutonu na Dyrekcyą marszu.

Komendanci Plutonów przestrzegają wszelkiego ciśnienia na skrzydło, każde zaś rozstąpienie ku środkowi Szwadronu zamykać usiłują.

Okaże się podczas marszu potrzeba zboczenia od prostej Dyrekcyi natenczas następuje Marsz ukośny, którego prawidła są w szkole Plutonu. Marsz frontowy w tył odbywa się według tych samych prawideł. Jeżeli ruch w przedłużeniu linii frontowej w bądź którą stronę,

ma być wykonany, natenczas rozporządza Komendant Szwadronu wykonanie całego obrotu i po osiągnięciu zamierzonej odległości formuje front (według szkoły Plutonu) Komendant na czele znajdującego się Plutonu przyłącza się po wykonanym zwrocie do pierwszej Roty i Marsz prowadzi.

§. 6. Formowanie kolumny, ruchy i rozwinięcie tójże.

Formowanie kolumny z Rot naprzód wykonywa się na komendę:

„Dwójkami (czwórkami) od prawego (lewego) naprzód — Stępem (kłusem, galop) Marsz! albo Marsz!“

Na co odpowiedni skrzydłowy Pluton naprzód w Kolumnę rotową przechodzi, wszystkie zaś inne oddziały w przedłużeniu linii frontowej w tę formacją wchodzi i przez zachodzenie w Dyrekcyę Marszu przez czoło powziętą wstępują. Z Komendantów Plutonów ten, którego Pluton na czele udaje się naprzód tegoż, inni łączą się z pierwszą Rotą ich Plutonów.

Jeżeli Marsz ma być w przedłużeniu linii frontowej wykonanym to Dowódzca Szwadronu komenderuje:

„Dwójkami (czwórkami) od prawego do lewego.“

„Stępem! (kłusem) Marsz: albo Marsz!“

a wykonanie następuje w sposób znany.

Formacja kolumny oddziałowej naprzód wykonywa się na komendę:

„W kolumną od prawego (lewego) naprzód!“ potem

„Stępem! (kłusem, galopem) Marsz! albo Marsz!“

poczem się front w podobny sposób jak przy formowaniu Kolumny rotowej, jednakowo równocześnie łamic.

Pluton skrzydłowy, ze strony marszu rusza marszem ukośnym, który przez Dowódcę Plutonu zakomenderowanym być ma naprzód i w bok wchodzić skorszym (*verstärkt* skorszy, *verschärft* prędszy). Inne Plutony robią równocześnie całe zajście na osi stałej. Jeżeli Ruch z miejsca rozpoczęty był, Dowódzcy Plutonów przez podniesienie ręki wstrzymują swe oddziały, a to gdy skrzydła zachodzące w prostopadły kierunek z linią frontową wkroczą. Dowódzca postępującego (Plutonu) oddziału skrzydłowego czyni to samo, gdy jego oddział o całą swą głębokość przejdzie przez linię zachodzących skrzydeł. Przy wykonaniu podczas marszu, udziela Dowódzca Szwadronu przed całkowitym skończeniem zajścia Komendę:

„Na prost!“

poczem Marsz w otrzymanej formacji dalej się prowadzi. Pluton skrzydłowy postępuje prosto dalej, następny zachodzi na Komendę swego Dowódcy na osi ruchowej w kierunku marszu czoła, dwa ostatnie Plutony następują bez Komendy, Dowódzcy Plutonów pozostają przed środkiem swych Plutonów a Kapitan 2 zamyka Kolumnę. Do sformowania Kolumny oddziałowej w przedłużeniu linii frontowej służy komenda:

„W kolumnę od prawego (lewego)“

poczem:

„Stępem, (klusem, galopem) Marsz! albo Marsz!“

Poczem równocześnie wszystkie Plutony na osi stałej zachodzą i albo na znak Dowódców Plutonów, po skończeniu zachodu stają, albo na Komendę Dowódcy Szwadronu: „Na prost!“ ruch w nowo otrzymanej Dyrekcyi dalej prowadzą.

§. 7. Ruchy kolumną.

Ruchy Kolumny rotowej wykonywa się według zasad w szkole Plutonu ustanowionych.

W kolumnie oddziałowej musi Dowódzca pierwszego Plutonu na czole się znajdujacego w prostej linii na przedmiot Dyrekcyjny przez Kapitana Szwadronu mu dany postępować. — Czucie i równanie jest zawsze na prawo Plutonów Komendanci prowadzą swe oddziały i potrzebują, ażeby odstępy od pierwszego szeregu poprzedzającego oddziału do pierwszego i własnego utrzymane były, ażeby czucie na prawo brane było:

„Pół obrotu w prawo (lewo)!” albo

„W prawo (lewo) zajdź!”

Na co Dowódzca na czole znajdujacego się Plutonu bezwzględnie udziela odpowiednią Komendę i na znak Dowódcy Szwadronu lub po skończeniu całego zachodu marsz w prostym kierunku dalej prowadzi. Reszta Plutonów zachodzą bez Komendy jeden po drugim na tym samym punkcie, na którym pierwszy zachodził; zachowują dokładną zasłonę jednych Plutonów za drugim.

Cheąc kolumną iść w tył Kapitan komenderuje:

„Na prawo w tył zajdź! — Marsz!” potem

„Na prost!”

Wszystkie plutony zachodzą równocześnie w tył na osi stałej, a Kapitan komenderuje:

„Na prost!”

gdy się zajście kończy, Komendanci Plutonowi powstają przed środkiem swych oddziałów. Jeżeli chodzi o poprowadzenie Kolumny oddziałowej na małą odległość w tył, można to wykonać przez podwójny obrót.

Ażeby Kolumnę w bok poprowadzić udziela Dowódzca Szwadronu komendę:

„Na prawo zwrot!“ (lewo)

Poczem zwrot we wszystkich oddziałach równocześnie się wykonywa i marsz dalej bez zatrzymania się prowadzi. Komendanci Plutonów przyłączają się do przednich Rot swych Plutonów przestrzegają ich prowadzenia, z którego względu jadącemu na czele przedmiot dyrekcyjny wskazany być musi. Przejście z marszu w bok w ruch naprzód wykonywa się na Komendę:

„Frontem!“ według zasad wiadomych.

Do przejścia z Kolumny oddziałowej w Kolumnę rotową służy komenda:

„Dwójkami (czwórkami) od prawego (lewego) naprzód!
Marsz!“

poczem nakazane odłamanie w każdym Plutonie wykonywuje się: Czoło Kolumny Rotowej udaje się w kierunku przez Dowódcę Szwadronu przeznaczonym. — Następne Plutony postępują za niemi, jak tylko miejsce się otworzy.

Przejście Kolumny rotowej w Kolumnę oddziałową wykonywa się na Komendę.

„W kolumnę w lewo (prawo) naprzód! Marsz!“
na co każdy Pluton na swoje czoło marszem ukośnym pospiesza — potem Pluton na czele Szwadronu znajdujący się postępuje dalej stępem, następujące zaś Plutony przez swych Dowódców w klusie na przewidziane miejsca poprowadzone być mają.

§. 8. Rozwinięcie Kolumny.

Rozwinięcie Kolumny winno być szybko wykonane i moment musi być tak wykonany, aby formacja Frontu

ani przez niespodziany napad, ani też przez ogień nieprzyjaciela nie była przeszkodzona.

Rozwinięcie Kolumny rotowej wykonywa się według prawideł szkoły Plutonu. Jeżeli formacja Frontu podczas ruchu jest nakazana, to oddziały mają po wejściu do frontu stępem dalej postępować i to tak długo, dopóki Pluton skrzydłowy na rozkaz Dowódcy Szwadronu nie stanie, a co potem i następne oddziały przy wejściu we Front uczynić mają.

Rozwinięcie Kolumny oddziałowej naprzód wykonywa się na komendę:

„Do Frontu w lewo (prawo) naprzód!“

„Stępem, (kłusem, galopem,) — Marsz!“

Na komendę: „Marsz!“ pierwszy Pluton postępuje wprost stępem; uszedłszy o całą swą szerokość, Dowódca Plutonu komenderuje:

„Stój! równaj się!“

Jeżeli kolumna jest w marszu idzie dalej stępem, reszta Plutonów będą w marsz ukośny, formacyi frontu odpowiedni przez swych Dowódców wprowadzona, a gdy miejsce do wejścia we front uzyskają, przybierają na Komendę znowu swych dowódców Dyrekcyą Marszu prostą i stają za ich Komendą we Froncie lub przechodzą w stęp.

Komendanci Plutonów pospieszają naprzód swych oddziałów w nową linią frontową i oznaczają tymczasem zatrzymać się mający kierunek Marszu. Drugi Kapitan ma ze skrzydła przestrzegać wkraczania Plutonów. Do sformowania Kolumny pół szwadronami z kolumny Plutonowej od prawego, w marszu Komendant Szwadronu komenderuje:

„Formuj Półszwadrony!“

„Marsz!“

Po komendzie marsz niech się rozpoczyna i wykonanie następuje wzwyż wymieniony sposób, przyczem pierwszy i trzeci Pluton w tym samym kierunku dalej postępują, drugi zaś i czwarty obok trzeciego wkraczają.

Chcąc sformować Kolumnę plutonami z Kolumny pół-szwadronami, będąc w Kolumnie od prawego w marszu Komendant Szwadronu komenderuje:

„Plutonami od prawego! — Marsz!“

Po pierwszej Komendzie, Komendanci pierwszego i trzeciego Plutonu komenderują:

„Dyrekcya na lewo!“

Po komendzie: „Marsz!“ powtórzonej przez Komendantów nieparzystych Plutonów, nieparzyste Plutony wyruszają naprzód przędzym chodem, mając czucie i równanie na lewo. Dowódcy zaś drugiego i czwartego Plutonu komenderują Marsz ukośny na prawo, a skoro ich Plutony pociągną się o tyle, iż schowają poza naczelne, komenderują:

„Na prost! Dyrekcya na lewo!„

Plutony zwracają na prost i przędzym ruchem dochodzą do poprzedzających na odstęp plutonowy.

Rozwinięcie Kolumny w lewo wykonywa się na komendę:

„Do Frontu w lewo (prawo) zajdź! Marsz!“
albo jeśli z miejsca:

„Stępem (klusem, galopem) Marsz!“

poczem wszystkie oddziały zachodzą w lewo albo w prawo i przy wykonaniu z miejsca we front wkroczywszy stają — podczas ruchu zaś na komendę:

„Na prost!“

ruch dalej prowadzą, przyczem czucie do środka brane być musi. Przed rozpoczęciem zajścia Dowódcy Plutonów pilnują przepisanych odstępów.

§. 9. A t a k.

Do wykonania Ataku ostrzega Dowódzca Szwadronu podczas marszu frontem.

„Do Ataku!“ i rozkazuje trembaczowi Szwadronu Sygnał ten trąbić. Pałasze się wyciągają, Ruchy przedsze udzielają się przez Komendę i Sygnały.

Jeżeli są oddziały na 60 do 80 kroków do nieprzyjaciela następuje Komenda:

„Marsz! — Marsz!“

którą wszystkie stopnie powtarzają, i po której i trembacz Szwadronowy odpowiedni Sygnał daje. Ludzie biorą broń do Ataku. Wszyscy wypuszczają konie i starają się zawsze ku środkowi Szwadronu równać.

Cała linia rzuca się z okrzykiem Hurra! w największym pędzie na nieprzyjaciela. Po Ataku komenderuje Kapitan: „Stępem!“ co wszystkie stopnie powtarzają i Trembacz odpowiedni daje sygnał na co wszystko w stępa przechodzi. Jeżeliby oddziały w rozsypkę poszły — daje się sygnał: „Zbiór!“, poczem zebranie niezwłocznie następuje.

Komendanci Plutonów na miejsca przed Atakiem miane udać się muszą.

Zachodzi potrzeba atakowania jednym szeregiem to Kapitan Szwadronu przeznacza do tego w odpowiednim czasie pojedyncze Plutony, dla których zasady w szkole Plotonu wymienione tu zastosowane być mają.

Przyjęcie wyższego.

Do przyjęcia wyższego staje Dowódzca Szwadronu przed środkiem Szwadronu frontem do niego, i gdy

wyższy na 100 kroków do skrzydła się zbliża komenderuje dobyte palaszów a potem zwrot oczów — udaje się naprzeciwko przelozonego, wykonywa przepisane salutowanie, raportuje liczbę wystapionych Rot i jeżeli żądano oddaje Cedułkę — Rottonę.

Jeżeli Front wyższy obziera, towarzyszy mu Dowódzca Szwadronu w bliskości by każdy dany rozkaz łatwo mógł usłyszeć.

Jeżeli i drugi szereg ma być obejrzany, udaje się Dowódzca Szwadronu przed środek Szwadronu rozporządza zwrot głów na prost. Szeregi według szkoły Plutona otworzyć, i zachowuje się jak przy obejrzeniu pierwszego szeregu. Po skończeniu obejrzenia, zapytuje się o dalsze rozkazy, rozporządza zwrot głów na prost i zamyka szeregi.

Przy zbliżaniu się Przenajświętszego, Dowódzca nakazuje postawę do Modlitwy i jeżeli tego potrzeba odwraca Front.

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS.

